

وزارت پتروشیمی

رای شماره ۷۰۲ و ۷۰۳ مورخ ۱۴۰۱/۰۹/۲۷ هیأت تخصصی مالیاتی ، بانکی دیوان عدالت اداری (موضوع شکایت و خواسته : ابطال حکم شرط نامه شماره ۱۵۸۰۱-۲۱۰ مورخ ۱۴۰۱/۰۳/۳۱ معاون حقوقی و فنی مالیاتی سازمان امور مالیاتی کشور از تاریخ تصویب)	موضوع
--	--------------

شماره پرونده : ه ع □ ۱۰۱۷۷۹ - ۰۱۰۱۷۸۰ شماره دادنامه: ۷۰۳-۱۴۰۱۰۹۹۷۰۹۰۶۰۰۰۷۰۲ - تاریخ: ۱۴۰۱/۰۹/۲۷*
 شکای : آقایان بهمن زبردست و حبیب شیخ* طرف شکایت : سازمان امور مالیاتی کشور* موضوع شکایت و خواسته : ابطال حکم شرط نامه شماره ۱۵۸۰۱-۲۱۰ مورخ ۱۴۰۱/۰۳/۳۱ معاون حقوقی و فنی مالیاتی سازمان امور مالیاتی کشور از تاریخ تصویب*
 نام شماره ۱۵۸۰۱-۲۱۰ مورخ ۱۴۰۱/۰۳/۳۱ معاون حقوقی و فنی مالیاتی سازمان امور مالیاتی کشور به خواسته ابطال حکم شرط دیوان عدالت اداری تقدیم کرده که به هیات عمومی ارجاع شده است متن مقرر در مورد شکایت به قرار زیر می باشد : «... در مفاد تبصره یک ماده ۳۸ قانون مالیات بر ارزش افزوده پالایشگاههای نفت و واحدهای پتروشیمی به طور مستقل مورد حکم قرار گرفته و موظف به پرداخت عوارض آلایندهی شده اند و در حکم یاد شده اصل بر آلایندهی آنها است مگر آنکه عدم آلایندهی آنها از سوی سازمان حفاظت محیط زیست در طی سال اعلام شود بنابراین در صورت اعلام عدم آلایندهی پالایشگاههای نفت و واحدهای پتروشیمی توسط سازمان حفاظت محیط زیست، واحدهای یاد شده از اول دوره مالیاتی بعد از تاریخ اعلام توسط سازمان مزبور مشمول پرداخت عوارض آلایندهی نخواهند بود. در این شرایط اعتبار آن مربوط به همان دوره خواهد بود.» دلایل شکای برای ابطال مقرر در مورد شکایت : ۱- با عنایت به صراحت حکم قانونی تبصره یک ماده ۳۸ قانون مالیات بر ارزش افزوده مصوب ۱۳۸۷ هرچند در ابتدا مشمولیت پالایشگاههای نفت و واحدهای پتروشیمی نیاز به درج در فهرست سازمان حفاظت محیط زیست نمی باشد لیکن در مواردیکه این واحدها اقدام به رعایت استانداردها و نصب تجهیزات برای رفع آلایندهی نموده و این امر مورد تأیید سازمان حفاظت محیط زیست قرار گرفته و مراتب به عدم آلایندهی به سازمان امور مالیاتی کشور اعلام گردد از دوره بعد مشمول پرداخت آلایندهی نمی باشند و تا زمانی که مجدد توسط سازمان حفاظت محیط زیست بعنوان واحدهای آلاینده شناسایی و به سازمان امور مالیاتی کشور اعلام گردند به طور مداوم بعنوان واحد عدم آلاینده شناخته خواهد شد و مشمول عوارض آلایندهی در دوره های مربوطه نخواهد شد. ۲- در متن قانون هیچ اشاره ای جداگانه ای به آثار رفع آلایندهی پالایشگاه های نفت و واحدهای پتروشیمی برای یک دوره نگردیده و این واحدها نیز مانند دیگر واحدهای تولیدی مادامی که مجدداً مراتب آلایندهی آنها از سوی سازمان حفاظت محیط زیست تشخیص و اعلام نگردد مشمول پرداخت عوارض آلایندهی نمی باشند و این استنباط که آثار رفع آلایندهی این واحدها تنها برای یک دوره بوده برخلاف نص صریح قانون می باشد. ۳- در اینکه پالایشگاه های نفت و واحدهای پتروشیمی علی الاطلاق و بدون نیاز به تشخیص مشمول پرداخت عوارض آلایندهی هستند شکای نیست و این حکم مقنن در دادنامه شماره ۱۳۱۵۳-۱۴۰۰ مورخ ۱۴۰۰/۱۱/۳۰ هیات عمومی دیوان عدالت اداری هم مورد تأکید قرار گرفته است از سوی دیگر طبیعی است که مراد اصلی مقنن تشویق به رفع آلایندهی است ولو حکم صریحی هم در خصوص رفع آلایندهی پالایشگاه های نفت و واحدهای پتروشیمی مقرر نکرده باشد باری حکم صریحی هم در خصوص تداوم شمول عوارض آلایندهی به این واحدها حتی در صورت اقدام به رفع آلایندهی و اخذ تأییدیه حفاظت محیط زیست در مورد آلاینده نبودن هم نداده است و درستی این برداشت از مراد مقنن را می توان در ماده ۲۷ قانون مالیات بر ارزش افزوده مصوب ۱۴۰۰ هم دید. ۴- عبارت «در این شرایط اعتبار آن مربوط به همان دوره خواهد بود» مغایر حکم تبصره (۱) ماده (۳۸) قانون مالیات بر ارزش افزوده مصوب ۱۳۸۷ و خارج از حدود اختیار بوده، اعتبار چنین تأییدیه ای وفق قانون باید تا پایان سال یا هر محدوده زمانی کمتری که سازمان حفاظت محیط زیست در تأییدیه ذکر نموده باشد و سازمان امور مالیاتی هم نه قانوناً اختیاری در خصوص تعیین زمان اعتبار آن بر مبنای یک دوره مالیاتی دارد و نه دارای صلاحیت حرفه ای سازمان محیط زیست می باشد که بتواند تعیین کند از نظر تخصصی رفع آلودگی انجام شده چقدر دوام خواهد داشت.* در پاسخ به شکایت مذکور ، مدیر کل دفتر حقوقی و قراردادهای مالیاتی به موجب لایحه شماره ۱۵۷۴۸-۲۱۲ ص مورخ ۱۴۰۱/۰۸/۲۲ به طور خلاصه توضیح داده است که : ۱- هیات عمومی دیوان عدالت اداری طی دادنامه شماره ۸۷۵ مورخ ۱۳۹۲/۱۱/۱۴ ، بخشنامه شماره ۱۹۵۳۳ مورخ ۱۳۸۹/۱۱/۱۲ معاون وقت مالیات بر ارزش افزوده که به استناد نظریه شماره ۱۷۳۱۷-۸۶۳۱۷ مورخ ۱۰۶۷۰ مورخ ۱۳۸۹/۰۵/۰۴ معاونت حقوقی وقت رییس جمهور را خلاف قانون تشخیص نداده و مقرر نموده است اگرچه در صدر تبصره (۱) ماده (۳۸) قانون مالیات بر ارزش افزوده پالایشگاه های نفت و واحدهای پتروشیمی در عرض واحدهای آلاینده مورد حکم قرار گرفته اند، اما از آنجا که مطابق قسمت اخیر تبصره یاد شده واحدهایی که نسبت به رفع آلایندهی اقدام نمایند با تشخیص سازمان حفاظت محیط زیست از شمول عوارض آلایندهی خارج می شوند بنابراین پالایشگاه های نفت و واحدهای پتروشیمی که به تشخیص سازمان آلایندهی نداشته باشند مشمول عوارض آلایندهی نخواهند بود. ۲- همانگونه که در متن رای هیات عمومی مورد تأکید قرار گرفته نظر به اینکه در مفاد تبصره (۱) ماده (۳۸) قانون مالیات بر ارزش افزوده مصوب ۱۳۸۷، پالایشگاه های نفت و واحدهای پتروشیمی در عرض واحدهای

آلاینده مورد حکم قرار گرفته اند بنابراین واحدهای مذکور به صورت پیش فرض آلاینده محیط زیست می باشند، مگر آنکه در طی سال نسبت به رفع آلاینده اقدام نموده و با درخواست خود و تأیید سازمان حفاظت محیط زیست، از شمول واحدهای آلاینده خارج شوند. در این صورت واحدهای یاد شده از اول دوره مالیاتی بعد از تاریخ اعلام توسط سازمان یاد شده، مشمول پرداخت عوارض آلاینده نخواهند بود که این حکم مقنن در دادنامه شماره ۱۴۰۰۹۹۷۰۹۰۵۸۱۳۱۵۳ مورخ ۱۴۰۰/۱۱/۳۰ هیات عمومی دیوان عدالت اداری هم مورد تأکید قرار گرفته است: [پالایشگاه های نفت و واحدهای پتروشیمی علی الاطلاق و بدون نیاز به تشخیص، مشمول پرداخت آلاینده هستند. ۳- در نظریه های ارایه شده توسط معاونت حقوقی ریاست جمهوری به شماره ۱۴۶۶۶۴/۲۴۳۰۶ مورخ ۱۳۹۷/۱۱/۱۶ و شماره ۶۰۸۲۰/۲۴۳۰۶ مورخ ۱۳۹۸/۰۵/۱۶ تصریح شده است در صورت اعلام عدم آلاینده پالایشگاه های نفت و واحدهای پتروشیمی توسط سازمان حفاظت محیط زیست از اول دوره مالیاتی بعد از تاریخ اعلام، مشمول پرداخت عوارض آلاینده نخواهند بود و اعتبار این اعلام عدم آلاینده، مربوط به همان دوره است و سازمان بر اساس رای هیات عمومی و نظریه معاونت حقوقی عمل نموده و روبه پاسخ دهی به سازمان حفاظت محیط زیست نیز بر همین منوال بوده است و تقاضای رد شکایت را دارد. با لحاظ نظر ابرازی همکاران عضو هیات تخصصی مالیاتی بانکی در جلسه مورخ ۱۴۰۱/۰۸/۲۹ راجع به پرونده کلاسه ه-ع/۱۷۷۹۰۱ به شرح ذیل با استعانت از درگاه خداوند متعال اقدام به انشاء رای می نماید: رای هیات تخصصی مالیاتی، بانکی دیوان عدالت اداری و اولاً: مصوبه مورد شکایت یعنی نامه شماره ۱۵۸۰۱/۲۱۰ مورخ ۱۴۰۱/۰۳/۳۱ معاون حقوقی و فنی سازمان امور مالیاتی، هر چند در زمان حاکمیت قانون جدید و دایمی مالیات بر ارزش افزوده اصدار یافته است، لیکن در خصوص عوارض آلاینده موضوع تبصره ۱ ماده ۳۸ قانون سال ۱۳۸۷ ارزش افزوده به بیان حکم پرداخته است. ثانیاً: حسب مفاد قانون یاد شده یعنی ماده ۳۸ قانون مالیات بر ارزش افزوده و تبصره ۱ آن در خصوص عوارض آلاینده پالایشگاههای نفت و واحدهای پتروشیمی، بالاصاله و به صورت مفروض آلاینده محسوب شده اند. ثالثاً: سایر واحدهای تولیدی، اصل بر عدم آلاینده بودن آنها می باشد مگر اینکه با تشخیص سازمان حفاظت محیط زیست آلاینده بودن آنها اثبات و اعلام شود. رابعاً: چنانچه مراتب رفع آلاینده در هر دو قسم، اثبات و تشخیص شود و در اولین دوره بعد از رفع آلاینده و اعلام از مطالبه عوارض یاد شده خودداری می شود. خامساً: طبعاً بعد از آن هر کدام از دو قسم یاد شده از اصل خود تبعیت می نمایند یعنی واحدهای پتروشیمی و پالایشگاهها آلاینده محسوب می شوند مگر اینکه مجدداً عدم آلاینده آن تشخیص شود و سایر واحدها غیر آلاینده محسوب می شوند، مگر اینکه آلاینده بودن آنها اثبات شود، فلذا مقررره مورد شکایت که مراتب اعتبار غیر آلاینده بودن واحدهای پتروشیمی و پالایشگاهها را مربوط به همان دوره دانسته است و تسری به سایر دوره ها نداده است، در این راستا بوده و مغایرتی با مقررات ندارد به استناد بند ب ماده ۸۴ از قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری مصوب ۱۳۹۲ رای به رد شکایت صادر می نماید. رای مزبور ظرف بیست روز پس از صدور قابل اعتراض از ناحیه ریاست معزز دیوان عدالت اداری یا ده نفر از قضات گرانقدر دیوان عدالت اداری می باشد. محمد علی برومندزاده رییس هیات تخصصی مالیاتی بانکی دیوان عدالت اداری

